

การจัดทำมาตรฐานการประเมินไม้ยางพาราระดับแปลงเกษตรกร
เพื่อนำสู่ระบบซื้อขายผ่านตลาดกลางไม้ยางพารา

Rubber Wood Estimation Standard at Farm Level for
Rubber Wood Central Market Trading System

กฤษดา สังข์สิงห์¹ อารักษ์ จันทูมา¹ สุพินยา จันทรมณี¹
สมมาต แสงประดับ² มาศวรรณ ฌชัยเจียร²
พนัส แพชนะ² และสุจินต์ แม้นเหมือน³

บทคัดย่อ

การจัดทำมาตรฐานการประเมินไม้ยางพาราระดับแปลงเกษตรกรเพื่อนำสู่ระบบซื้อขายผ่านตลาดกลางไม้ยางพารา ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลจากโรงงานรับซื้อไม้ยางพาราจำนวน 25 โรง และเกษตรกรผู้ยื่นขอทุนสงเคราะห์ปลูกยาง จำนวน 50 ราย ในเขตภาคใต้ตอนบน และดำเนินการจัดตั้งตลาดกลางไม้ยางพาราที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานการประเมินมูลค่าไม้ในสวนยางพาราของเกษตรกร เพื่อนำสู่การซื้อขายทางอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์ของตลาดกลางไม้ยางพารา โดยตลาดกลางไม้ยางพาราจะทำหน้าที่ควบคุม กำกับสัญญาระหว่างผู้ขายไม้กับผู้ประมูลได้ในการเข้าไปดำเนินการตัดโค่นและการเบิกจ่ายเงิน สำหรับรูปแบบของตลาดกลางนี้ใช้ระบบการซื้อขายที่ไม่ต้องนำสินค้าเข้ามาที่ตลาด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของการขายไม้ผ่านตลาดกลางไม้ยางคือสร้างความเป็นธรรมด้านราคา แก้ปัญหาส่วนเหลืออมการตลาดที่ต้องผ่านนายหน้า เพิ่มช่องทางการตลาด และลดปัญหาการขาดแคลนไม้ป้อนโรงงานแปรรูปในบางช่วงเวลาการจัดทำขั้นมาตรฐานการประเมินไม้ยางพารา ในโครงการนี้ได้ใช้สมการทางคณิตศาสตร์คือ

$$\text{ขั้นมาตรฐานไม้ยาง} = \left\{ 1 + \left[\sum_{i=1}^n K_i ((V_i/V_0) - 1) \right] \right\} \times 100$$

เมื่อ V_i คือข้อมูลตัวแปรที่ได้จากแปลงยางพารา V_0 คือข้อมูลมาตรฐานของแต่ละตัวแปร และ K_i คือค่าถ่วงน้ำหนักของแต่ละตัวแปร ผลการสำรวจโรงงานรับซื้อไม้ยางพาราเพื่อหาตัวแปรที่ใช้ในการประเมินมูลค่าไม้ และค่าการถ่วงน้ำหนักตามสมการ พบว่ามีจำนวนตัวแปร (n) ที่ต้องนำมาใช้จำนวนทั้งหมด 10 ตัวแปร และได้ค่าถ่วง

¹ ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี

² สำนักงานตลาดกลางยางพาราสุราษฎร์ธานี

³ สถาบันวิจัยยาง

น้ำหนัก (ดังตัวเลขที่แสดงในวงเล็บ) ดังนี้ 1) ตัวแปรด้านปริมาณไม้มี 5 ตัวแปร คือขนาดเส้นรอบวงลำต้น (47), ความสูงถึงคาบ (5), จำนวนต้นต่อไร่ (5), ความสม่ำเสมอขนาดต้น (3), จำนวนพื้นที่ปลูก (2) 2) ตัวแปรด้านคุณภาพไม้มี 3 ตัวแปรคือสภาพหน้ากรีด (8), พันธุ์ยาง (10), อายุต้นยาง (5) และ 3) ตัวแปรด้านการจัดการมี 2 ตัวแปรคือการเข้าถึงสวน (7) และ ความยากง่ายในการดำเนินการ (8) โดยผลจากการประเมินสามารถแบ่งชั้นมาตรฐานไม้ยางแบ่งออกเป็น 12 ชั้นมาตรฐานตามปริมาณไม้และข้อจำกัดที่มี คือ ชั้น 1A, 2A, 3A, 4A, 1B, 2B, 3B, 4B, 1C, 2C, 3C, 4C, 1BC, 2BC, 3BC และ 4BC จากนั้นได้นำผลไปทดสอบการจัดชั้นมาตรฐานไม้ยางพาราในแปลงยางพาราที่ได้รับอนุมัติโค่นที่ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี ปรากฏว่าการจัดชั้นมาตรฐานและราคาไม้ที่ประเมินได้ใกล้เคียงกับราคาที่ประมูลได้แบบยื่นซองปกติ อย่างไรก็ตามการจัดชั้นมาตรฐานนี้ยังคงต้องมีการทดสอบและปรับปรุงเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย นอกจากนี้ภายใต้โครงการยังได้พัฒนาโปรแกรมการประมูลไม้ยางพาราระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ประกอบด้วยโปรแกรมขับเคลื่อน 10 โปรแกรมย่อย มีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพื่อให้บริการเว็บไซต์ประมูลไม้ยางพาราและเว็บไซต์ตลาดกลางในระบบ Co-Location สำหรับการลงทะเบียนผู้ประสงค์ขายไม้ผ่านตลาดกลางไม้ยางพารา และได้ประชาสัมพันธ์ลงทะเบียนผู้ประมูลซื้อไม้ยาง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการซื้อขายไม้ยางพาราโดยผ่านระบบของตลาดกลางไม้ยางพาราเป็นรูปธรรมและบรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป